

O choince słów kilka

Data publikacji: 26.12.2014 16:55

Nieważne czy prawdziwa, czy sztuczna - jest obecna w wielu naszych domach. Po wigilijnej kolacji była chętnie odwiedzana przez dzieci, które sprawdzały czy znajdują się pod nią świąteczne prezenty. Jest jednym z najważniejszych symboli Świąt Bożego Narodzenia. Jak długa jest tradycja choinki?

□

Na to pytanie nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Ozdabianie drzew lub krzewów istniało już w czasach starożytnych, zazwyczaj było ono traktowane jako symbole życia, odrodzenia lub sposób na zyskanie aprobaty u konkretnych bogów. Legenda o św. Bonifacym (mnich nawracający pogan w Niemczech w VIII w.n.e. – przyp. red.) wskazuje go jako autora zwyczaju. Mnich podczas nawracania jednego z ludów, ściął wielki dąb, który zniszczył wszystkie rosnące w jego okolicy drzewa, poza małą jodełką. Misjonarz porównał niezłomność małego drzewka do wielkiej potęgi oraz wieczności Boga.

Wiele źródeł wskazuje datę „narodzin” znanej nam choinki na przełom XV i XVI w. Niemieccy protestanci ustawiali w domach iglaste drzewka, które ozdabiali owocami (tworząc z choinki symbol rajskiego drzewa, ciasteczkami lub papierowymi ozdobami. Zwolennikiem tego zwyczaju był sam Marcin Luter.

Pewna góralska powiastka głosi, że pomysłodawcą świątecznej choinki był... niedźwiedź, który tak jak inne zwierzęta chciał obdarować Dzieciątka Jezus. Nie posiadając żadnego daru, wymyślił że podaruje mu małą jodełkę. W trakcie wędrówki drzewko namokło, a na jego igłach pojawiły się sople, które pięknie przyozdobiły podarunek niedźwiedzia. W tradycji góralskiej choinka jest symbolem narodzin Chrystusa.

Do Polski tradycja ubierania choinki przybyła późno, bo dopiero na przełomie XIX i XX w., dzięki niemieckiemu zaborcy. Początkowo pojawiała się u mieszczan oraz szlachty, na wieś dotarła w dwudziestolecie międzywojennym. Do dnia dzisiejszego wierzy się, że choinkowe dekoracje nie są przypadkowe i mają ważne znaczenie. Łańcuchy symbolizują wzmocnienie więzi rodzinnych, a światełka – obronę przed złem i ciemnościami.

Sposoby ozdabiania choinki zmieniają się: papierowe dekoracje zastąpiły szklane lub plastikowe bombki, słodycze. Można śmiało powiedzieć, że ile rodzin, tyle kreatywnych pomysłów na świąteczne drzewko. Jedno jest pewne – za rok znów spożyjemy wspólny, rodzinny posiłek w jej magicznej obecności.

Piotr Dobrowolski